

Základní škola a mateřská škola Tištin,
okres Prostějov, příspěvková organizace

PLÁN PRIMÁRNÍ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE pro 1. stupeň ZŠ

Zpracovala: Šárka Michlíčková, vychovatelka ŠD

Školní metodik prevence

Základní škola a mateřská škola Tištin, okres Prostějov, příspěvková organizace

OBSAH

- ❖ - úvod
- ❖ - oblasti primární prevence
- ❖ - cíle minimálního preventivního programu
- ❖ - koordinace preventivních aktivit ve škole
- ❖ - primární prevence v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů
- ❖ - řešení přestupků
- ❖ - spolupráce s rodiči
- ❖ - spolupráce s dalšími organizacemi
- ❖ - přehled platných předpisů pro oblast primární prevence

Úvod

Rizikové chování u dětí a mládeže je problémem celé naší společnosti, takže se této oblasti věnuje i naše škola v Tištině. Naše škola by se dala zařadit svou velikostí jako škola rodinného typu. Dá se tedy říct, že každý ví o každém všechno. A je-li pedagog aspoň trochu vnímavý, okamžitě rozpozná i náznaky projevů nežádoucího jednání. Proto se snažíme podchytit a řešit první příznaky rizikového jednání a chování dětí.

Oblasti primární prevence,

kterými se zabývá naše škola s ohledem k věku žáků

- návykové látky
- alkohol
- rizikové chování v dopravě
- školní šikana, kyberšikana, násilí, agrese
- vandalismus
- kouření – tabákové výrobky
- hazardní hry
- setkání s cizí osobou

Základní škola a mateřská škola Tištin, okres Prostějov, příspěvková organizace

Cíle minimálního preventivního programu

Prevence je zaměřena na prohlubování dovedností, k ochraně zdraví, výchově ke zdravému životnímu stylu a na zvýšení odolnosti dětí vůči nežádoucím jevům. Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života školy. Společně s pedagogy i rodiči usilujeme, aby se dětská osobnost formovala tak, že se bude schopna orientovat v dané problematice, bude se umět ptát, zkoumat ji, dělat rozhodnutí, a také si bude vážit svého zdraví, umět pracovat s volným časem a bude zvládat základní sociální dovednosti – to s ohledem na svůj věk.

Strategie podobně jako v minulých letech zaměřuje pozornost na všechny žáky, zvýšená pozornost ze strany vedení školy, třídních učitelů a ostatních pedagogických pracovníků je věnována dětem z málo podnětného rodinného prostředí, žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a také žákům se slabým prospěchem.

Dlouhodobé cíle – žáci

- trvale prohlubovat povědomí žáků o rizikovém chování a o následcích, které mohou mít
- posilovat právní vědomí o kriminalitě, předpisech a zákonech
- posilovat zdravé sebevědomí, umět se přiměřeně prosadit v kolektivu
- konflikty řešit nenásilnou formou
- osvojit si potřebné hygienické návyky, sociální dovednosti, zdravý životní styl
- prohlubovat umění komunikace mezi vrstevníky, dětmi a dospělými

Dlouhodobé cíle – pedagogové

- prohlubování týmové spolupráce
- vést a zlepšit komunikaci mezi rodiči a školou
- snažit se zapojit rodiče do dění ve škole
- podporovat pozitivní komunikaci mezi kolegy a žáky

Krátkodobé cíle

- spolupráce vyučujících na pomoci problémovým žákům
- zvýšovat vědomí kolektivní soudržnosti třídy a školy (stmelovat kolektiv)

Základní škola a mateřská škola Tištin, okres Prostějov, příspěvková organizace

- spolupracovat s dalšími organizacemi v Tištině a okolí
- zapojovat žáky do dění ve škole – podněcovat aktivity, které vedou ke vhodnému využití volného času dětí
- řešit aktuální problémové situace
- pořádat pro rodiče a veřejnost Dny otevřených dveří

Koordinace preventivních aktivit ve škole

Na realizaci minimálního preventivního programu se podílí metodik prevence a třídní učitelé.

Metodik prevence :

- sestavuje plán prevence a další plány pro preventivní aktivity ve škole zaměřené na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, šikany, kyberšikany kriminálního chování a dalších rizikových jevů
- monitoring žáků s poruchami chování a problémových žáků žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- zajišťuje preventivní aktivity a programy prevence pro žáky školy
- poskytuje materiály a informace všem učitelům k dané problematice
- pomáhá při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů
- spolupracuje s integrovanými složkami IZS

Třídní učitelé:

- mapují vztahy v třídním kolektivu
- sledují využívání volného času žáků své třídy
- monitorují rizikové prostředí žáků a individuálně přistupují k problémovým žákům
- vyhodnocují a důsledně postihují šikanu, vandalismus, brutalitu i další sociálně patologické jevy
- pravidelně sledují docházku žáků
- provádí /zabezpečují/ opatření k nápravě zjištěných nedostatků
- řeší situace s třídním kolektivem
- spolupracují s PPP a SPC v Prostějově, OSPOD Prostějov a ostatními organizacemi, institucemi a odborníky
- zpracovávají PIPP a IVP

Základní škola a mateřská škola Tištin, okres Prostějov, příspěvková organizace

Ředitelka školy Mgr. Marcela Blumensteinová

- zodpovídá za realizaci minimálního preventivního programu
- je součástí preventivního týmu
- jedná s rodiči žáků
- při kontrolní a hospitační činnosti kontroluje provádění plánovaných záměrů a opatření

Primární prevence v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů

Primární prevenci v každé třídě má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají hlavně v prvouce, slohu, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod, jako třeba skupinová práce, výklad, projektové vyučování, *předávání informací*, samostatná práce.

1.ročník

- osobní bezpečí
- vztahy v dětském kolektivu
- základy mezilidské komunikace
- základní hygienické návyky
- využití volného času
- rodina – bezpečné místo

2.ročník

- lidské tělo
- zdraví a jeho ochrana
- manipulace s léky
- režim dne a využití volného času
- mezilidské vztahy
- chování v krizových situacích

Základní škola a mateřská škola Tištin, okres Prostějov, příspěvková organizace

3.ročník

- pojmy z oblasti prevence drogové závislosti a sexuální prevence
- zdraví a jeho ochrana
- lidé kolem nás, multikulturní výchova
- využití volného času
- ochrana před obtěžováním cizí osobou

4.ročník

- lidské tělo, odlišnosti mezi pohlavími
- životospráva a důsledky nevhodných návyků
- využití volného času
- pojmy z oblasti – šikana, násilí, závislosti
- vztahy v kolektivu

5.ročník

- domov, rodina, důvěra, vztahy
- návykové a léčivé látky
- vztahy v kolektivu
- komunikace
- pojmy z oblasti prevence – negativní vliv kouření a alkoholu
- puberta
- nebezpečí při komunikaci s cizí osobou

Základní škola a mateřská škola Tištin, okres Prostějov, příspěvková organizace

CÍL PREVENCE

Po pěti letech by měli žáci zvládat tyto kompetence:

- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- organizovat volný čas
- základní sociální dovednosti
- základní hygienické návyky
- umět se ochránit před cizími lidmi
- rozlišit léky a návykové látky
- znát následky návykových látek a následky jejich užívání, včetně kouření a alkoholu
- umět odmítat (říct NE)

Řešení přestupků

Školní řád jasně vymezuje a ukládá:

Do školy žák nesmí nosit věci, které by mohly ohrozit zdraví, způsobit úraz nebo ohrožovat mravní výchovu. Porušení tohoto ustanovení bude klasifikováno jako hrubý přestupek a budou z něho vyvozeny patřičné sankce.

Budou sledovány i další jevy rizikového chování jako je šikana, vandalismus, násilí a další výše popsané oblasti primární prevence. V případě kdy, selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením.

- individuální pohovor s žákem
- podle zjištěných informací spolupráce s rodinou
- v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru
- doporučení kontaktu s odborníky

Spolupráce s rodiči

- informace o prospěchu a chování žáků jsou rodičům podávány písemně formou zápisu do žákovských knížek, osobně na rodičovských schůzkách a konzultačních dnech
- v případě potřeby jsou prováděny individuální pohovory s rodiči

Základní škola a mateřská škola Tištin, okres Prostějov, příspěvková organizace

- o plánovaných represivních opatřeních jsou rodiče informováni dopředu telefonicky či při osobních pohovorech při návštěvě školy (rodiče si děti denně osobně vyzvedávají ze ŠD)
- akutní výskyt rizikových jevů řeší škola s rodiči okamžitě, doplňuje je zápisem z jednání, rodičům je poté nabídnuta vhodná forma poradenství

Spolupráce naší školy s jinými organizacemi

- ZUŠ Němčice nad Hanou
- SVČ Orion Němčice nad Hanou – kroužek AJ, stolní tenis, přírodovědná soutěž
Zlatý list
- Sbor dobrovolných hasičů Tištin
- Hasičský záchranný sbor Prostějov
- Policie ČR – pobočka Němčice nad Hanou
- obecní knihovna Tištin
- Agrodružstvo Tištin
- Klub přátel školy Tištin – mimoškolní akce, akce spolupořádané se školou,
letní příměstský tábor

V Tištině 31.8.2023

.....

Šárka Michlíčková, metodik prevence

.....

Mgr. Marcela Blumensteinová, ředitelka a tř. uč.

.....

Mgr. Irena Znojová, tř. učitelka

.....

Mgr. Dagmar Hanáková, učitelka

Základní škola a mateřská škola Tištin, okres Prostějov, příspěvková organizace

Přehled platných předpisů pro oblast prevence rizikového chování

Strategie

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže
 - Národní strategie protidrogové politiky
 - Strategie prevence kriminality
- <http://www.mvcr.cz/prevence/system/vlada/2004/index.html>

Zákony

- Zákon. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon)
- Zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů č. 563/2004 Sb.

Vyhlášky

- Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízení č. 72/2005 Sb. dle Školského zákona č. 561/2004 Sb.
 - Vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků č. 317/2005Sb.
 - Vyhláška 27/2016 Sb. dle Školského zákona č. 561/2004 Sb.
- Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Metodické pokyny

- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, č.j.: 20006/2007 – 51
- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.: 14423/99-22
- Metodický pokyn ministra k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č.j.: 24 246/2008-6
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č.j.: 10194/2002 –14
- související normy: *Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. – více o ohlašovací povinnosti školy*
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.: 25884/2003-24
- související norma: *Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb.*
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízení zřizovaných MŠMT Č.j.: 37 014/2005-25.